

Memorie van Toelichting

1. Algemeen – beleidsmatig

1.1 Hoofdpijnen van het voorstel

Aanleiding

De aanleiding voor dit wetsvoorstel zijn aanhoudende mediaberichten over onveilige situaties in internaten met een Turks-Islamitische inslag (in het vervolg internaten met een religieuze grondslag of andere levensovertuiging) in Rotterdam, en het daaruit voortkomende politieke en maatschappelijke debat. Behalve in Rotterdam bevinden zich in meerdere gemeenten internaten met een religieuze grondslag of andere levensovertuiging waar kinderen langdurig verblijven. Deze internaten zouden zich bevinden in onveilige gebouwen en mogelijk niet over de juiste vergunningen beschikken.

Het Kabinet heeft zorgen over desbetreffende internaten. Ook de Tweede Kamer en de betreffende gemeenten hebben hun zorgen geuit over de mate waarin deze internaten een bijdrage leveren aan de integratie van de kinderen die er verblijven. Ook bestaan er, bij gebrek aan transparantie en toegankelijkheid, zorgen over het pedagogisch klimaat in deze internaten. Met name is de vraag gerezen waarom er, in tegenstelling tot bijvoorbeeld de schippersinternaten, geen toezicht is geregeld voor deze internaten.

Voor deze internaten die op particulier initiatief en volledig privaat gefinancierd zijn en vaak drijven op de inzet van vrijwilligers, ontbreken de formele gronden voor toezicht. Er zijn dan ook geen wettelijke waarborgen ten aanzien van de veiligheid en het welzijn van het kind in een privaat gefinancierde internaat. Dit wetsvoorstel introduceert een bevoegdheid voor gemeenten om enige vorm van toezicht te houden op privaat gefinancierde internaten.

Tot het moment dat het toezicht wettelijk is vastgelegd, is met de betrokken gemeenten en de internaten met een religieuze grondslag of andere levensovertuiging afgesproken dat de internaten zich per 1 januari 2014 vrijwillig onderwerpen aan gemeentelijk toezicht. In overleg met gemeenten en een delegatie van de betrokken internaten is een landelijk kwaliteitskader (Kamerstukken II 2012/13, 33 400 XV, nr. 105) ontwikkeld waaraan de internaten moeten voldoen. In dit kwaliteitskader zijn afspraken opgenomen over o.a. de veiligheid en het welzijn van de kinderen en het pedagogisch klimaat. De Gemeentelijke Gezondheidsdienst Nederland (GGD Nederland) heeft het kwaliteitskader vertaald naar een toetsingskader, op basis waarvan de GGD inspecties kan uitvoeren. Het toezicht op vrijwillige basis zal van kracht blijven totdat de wet in werking treedt.

Met dit wetsvoorstel wordt uitvoering gegeven aan de motie Azmani-Yücel (Kamerstukken II 2012/13, 33 400 XV, nr. 94) door het landelijk kwaliteitskader een wettelijk afdwingbaar karakter te geven.

Huidige situatie

In het wetsvoorstel wordt de term 'jeugdverblijf' gehanteerd. Dit vindt zijn oorsprong in de gedachte dat naast de internaten met een religieuze grondslag of andere levensovertuiging ook andere vormen van particuliere opvang onder de reikwijdte van deze wet dienen te vallen. Te denken valt bijvoorbeeld aan zogenaamde expat-internaten en privaat gefinancierde opvang van slachtoffers van loverboys. Het wetsvoorstel is van toepassing op

alle inrichtingen die voldoen aan de begripsbepaling 'jeugdverblijf' zoals omschreven in dit wetsvoorstel.

In Nederland bevinden zich naar schatting een dertigtal jeugdverblijven, waarvan de meeste een Turkse signatuur hebben.

1.2 Doelstelling van de wet

Dit wetsvoorstel heeft tot doel de ongestoorde ontwikkeling en de veiligheid van kinderen die verblijven op een jeugdverblijf zo veel mogelijk te waarborgen.

Om het beoogde doel te bereiken, regelt dit wetsvoorstel:

- dat de houder van een jeugdverblijf een kwaliteitskader moet vaststellen en beleid moet maken over de onderwerpen genoemd in artikel 3 van het wetsvoorstel, en daar uitvoering aan moet geven;
- dat de houder van een jeugdverblijf een meldplicht heeft jegens het college van burgemeester en wethouders (hierna: het college);
- dat aan het jeugdverblijf een onafhankelijke vertrouwenspersoon verbonden is;
- dat de houder van een jeugdverblijf ervoor zorgt dat alle betrokkenen van een jeugdverblijf in het bezit zijn van een Verklaring Omtrent het Gedrag (hierna: VOG).

Het toezicht en de handhaving van de regels worden belegd bij het college. De gemeenteraad wordt opgedragen om een verordening vast te stellen met regels hoe het toezicht wordt vormgegeven. In specifieke gevallen heeft de burgemeester de bevoegdheid om een jeugdverblijf te sluiten.

De beoogde effecten van het wetsvoorstel zijn allereerst dat door de naleving van bovenstaande regels, de controleerbaarheid en transparantie van de situatie op de jeugdverblijven worden vergroot. Voor de ouders van de kinderen op het jeugdverblijf wordt de transparantie vergroot door de aanstelling van een vertrouwenspersoon, die informatie aan de ouders kan verstrekken. Daarnaast wordt verwacht dat door het toezicht bij het college te beleggen, de dialoog door overleg wordt bevorderd tussen het jeugdverblijf en de gemeente als meest nabije overheid.

Uiteindelijk zullen de bevordering van transparantie en het overleg leiden tot een extra bijdrage aan de bevordering van de veiligheid en de ongestoorde ontwikkeling van de kinderen. Juist het met elkaar in contact brengen van de betrokken partijen kan leiden tot een situatie waarin er zicht en sturing is ten behoeve van de kinderen, maar er tevens erkenning blijft van het private karakter van deze jeugdverblijven.

1.3 Noodzaak (tot overheidsinterventie)

Alle kinderen moeten veilig en gezond kunnen opgroeien, hun talenten ontwikkelen en naar vermogen participeren in de samenleving. De ouders van kinderen in jeugdverblijven zijn in eerste instantie verantwoordelijk voor de veiligheid en de ongestoorde ontwikkeling van hun kinderen. Deze ouders hebben in dit geval niet direct zicht op de situatie van hun kinderen die langdurig verblijven op een jeugdverblijf. Deze inzet vloeit mede voort uit het VN-verdrag betreffende de rechten van het kind (IVRK). Om, ondanks het private karakter, ook de veiligheid en de ongestoorde ontwikkeling van de kinderen in jeugdverblijven zo veel mogelijk te waarborgen, is het gelegitimeerd om daarop van overheidswege enige vorm van toezicht te houden. Toezicht op basis van vrijwilligheid, biedt de overheid

onvoldoende mogelijkheden om inzicht te verkrijgen in de situatie van de minderjarigen en biedt de overheid geen basis voor eventuele handhaving.

1.4 Beleidsinhoudelijke toelichting op de wetsartikelen

Begripsbepaling

Voor de begripsbepaling van een jeugdverblijf is de definitie uit het Landelijk kwaliteitskader privaatgefinancierde internaten wetstechnisch geoperationaliseerd. De beperking tot 'regulier voortgezet onderwijs' is daarbij weggelaten, omdat het wenselijk is deze wet een bredere strekking te geven, namelijk betrekking hebbend op alle minderjarigen. Voor de periode van 'een half jaar', worden de onderbrekingen (bijvoorbeeld door schoolvakanties) buiten beschouwing gelaten. De houder van het jeugdverblijf moet, als het college daar op grond van artikel 2.50 Wet basisregistratie personen om verzoekt, het college inlichtingen verschaffen als de houder verwacht dat het kind voor onbepaalde tijd of gedurende drie maanden ten minste twee derde van de tijd zullen overnachten. Daarnaast dient voor een kind, als deze voor meer dan twee derde van een half jaar in Nederland verblijft, en voor meer dan de helft van een half jaar het jeugdverblijf als woonadres heeft, een schriftelijk aangifte daarvan te worden gedaan aan het college. Met 'buiten het familieverband' wordt niet bedoeld dat een medewerker of een andere persoon die werkzaam is op het jeugdverblijf, geen familie kan zijn van een kind dat verblijft op het jeugdverblijf.

Reikwijdte begripsbepaling

Onder jeugdverblijven vallen onder meer de internaten met een religieuze grondslag of andere levensovertuiging, of andere particulier gefinancierde initiatieven, zoals de opvang van slachtoffers van loverboys. Als ook maar een deel van de bekostiging uit een Nederlandse overheidskas komt, is deze wet niet van toepassing. De betrokken overheid kan dan immers eigen subsidievoorschriften stellen. Een voorbeeld hiervan zijn de schippersinternaten, geregeld in de Subsidieregeling opvang kinderen van ouders met trekkend/varend bestaan (Stcrt. 2009, 20186).

De term 'bekostigd' duidt aan dat het moet gaan om geld dat doelbewust door een overheid is verstrekt. Een indirecte verstrekking, bijvoorbeeld als met een persoonsgebonden budget wordt betaald voor een jeugdverblijf of de houder van een instelling de ANBI-status heeft, valt niet onder het begrip 'bekostigd', omdat de overheid dan niet in de gelegenheid is om voorschriften voor het jeugdverblijf aan de verstrekking te verbinden. Ditzelfde geldt voor de verstrekking van gelden door de overheid die geen directe betrekking hebben op het voeren van het jeugdverblijf. In al deze gevallen is dus geen sprake van overheidsbekostiging en is in beginsel dit wetsvoorstel op de betrokken jeugdverblijven van toepassing. Door de toevoeging dat niet krachtens een wettelijk voorschrift wordt bekostigd, vallen instellingen die ingevolge de AWBZ of door zorgverzekeraars worden bekostigd, buiten het bereik van deze wet.

Een brede uitzondering op de toepasselijkheid van de wet geldt indien in het toezicht op een instelling op grond van andere wetten al is voorzien: dan valt een dergelijke instelling niet onder deze wet. Dit speelt bij instellingen als bedoeld in artikel 4b van de Kwaliteitswet zorginstellingen.

De verwachting is dat het aantal jeugdverblijven onder het bereik van het wetsvoorstel, behoudens de genoemde internaten met een religieuze grondslag of andere levensovertuiging, door de beide uitzonderingen (overheidsbekostiging en overheidstoezicht) zeer gering zal zijn.

Meldplicht

Het wetsvoorstel schrijft voor dat een houder van een jeugdverblijf onverwijld eenmalig een melding doet bij het college over het voeren van een jeugdverblijf. De meldplicht stelt het college in de gelegenheid om toezicht uit te oefenen. Een verdergaand oogmerk, bijvoorbeeld het openbaar maken van het bestaan van jeugdverblijven, heeft deze bepaling niet. Het instellen van bijvoorbeeld een register voor jeugdverblijven is dan ook niet nodig. Overigens is het aanmelden geen voorwaarde voor een jeugdverblijf om onder het toepassingsbereik van de wet te vallen. Of de wet van toepassing is hangt af van toetsing aan de begripsbepaling van 'jeugdverblijf'.

Kwaliteitskader

De kwaliteitseisen uit het vrijwillig overeengekomen landelijk kwaliteitskader zijn overgenomen in het wetsvoorstel. Dit biedt gemeenten handvatten om toezicht te houden op deze onderwerpen en hierover dialoog te voeren met de jeugdverblijven. Het belangrijkste doel van deze bepaling is het bevorderen van maatschappelijke transparantie en van dialoog met de betrokken gemeente. In het kader van het toezicht krijgen gemeenten de beschikking over het kwaliteitskader en kunnen zodoende hun verantwoordelijkheden effectueren.

Vertrouwenspersoon

Kinderen die op een jeugdverblijf verblijven, moeten zich veilig en vertrouwd kunnen voelen. Met het instellen van een vertrouwenspersoon, kunnen kinderen of hun ouders bij iemand terecht die hen onafhankelijke ondersteuning biedt bij mogelijke vragen, onduidelijkheden, problemen of ongewenste gedragsvormen. Onafhankelijkheid wil zeggen dat degene die het jeugdverblijf in stand houdt geen inhoudelijke bemoeienis mag hebben met de werkzaamheden van de vertrouwenspersoon. Zo mag hij geen inhoudelijke instructies geven aan de vertrouwenspersoon of informatie van hem vragen die in vertrouwen is verkregen.

Verklaring omtrent het gedrag

Door de houder verplicht te stellen om een VOG voor alle structureel betrokkenen bij het jeugdverblijf aan te vragen en in het bezit te hebben, wordt het risico op mogelijke kindermishandeling en kindermisbruik zoveel mogelijk beperkt. Ook andere instellingen die zich richten op kinderen werken vaak met een VOG om de veiligheid van kinderen zoveel mogelijk te waarborgen.

2. Bestuurlijk

2.1 Financiële gevolgen

De Financiële-verhoudingswet schrijft in artikel 2 voor, dat tegenover een wettelijke taak voor gemeenten een financiële tegemoetkoming dient te staan. Het financiële beslag voor het wettelijk toezicht op de privaat gefinancierde internaten is beperkt. In het kader van de afspraken over het vrijwillig toezicht is berekend dat het toezicht maximaal € 1.000,00 per bezoek per internaat bedraagt. Voor dit beperkte bedrag, en het beperkt aantal jeugdverblijven in Nederland, worden geen extra middelen gereserveerd voor het gemeentefonds. Hieraan ligt ook ten grondslag dat het wetsvoorstel niet voorschrijft op welke wijze het toezicht dient te worden ingevuld; het is aan de gemeenten zelf om hier vorm aan te geven.

2.2 Administratieve lasten

Dit wetsvoorstel leidt voor burgers die gebruik willen maken van de diensten die een jeugdverblijf biedt niet tot extra administratieve lasten of verplichtingen.

Voor de jeugdverblijven leidt dit wetsvoorstel tot een toename van de volgende administratieve lasten. Met de inwerkingtreding van de wet, wordt de houder van een jeugdverblijf verplicht gesteld:

- een VOG voor de houder, de bestuursleden, de medewerkers en de vrijwilligers die duurzaam in contact staan met de kinderen, aan te vragen en in het bezit te hebben;
- een onafhankelijke vertrouwenspersoon te bieden aan kinderen die op het jeugdverblijf verblijven, alsook aan diegene met het wettelijk gezag over deze kinderen;
- een kwaliteitskader vast te stellen en beleid te maken met de onderwerpen genoemd in artikel 3 van het wetsvoorstel, en daar uitvoering aan te geven.

Dit wetsvoorstel regelt dat de houder van een jeugdverblijf eenmalig een mededeling doet aan het college van B&W van de gemeente waarin het jeugdverblijf zich bevindt.

De gemeenten met een jeugdverblijf zullen na inwerkingtreding van dit wetsvoorstel een extra toezichthoudende taak erbij krijgen. Gelet op het huidige kleine aantal jeugdverblijven in Nederland en de onwaarschijnlijkheid dat dit aantal in de nabije toekomst (sterk) oploopt, is de toename van de hieraan verbonden administratieve lasten voor deze overheidslaag gering. Met betrekking tot de meldingsplicht hoeft de gemeente geen registratiesysteem op te zetten. De gemeente kan, naast een melding door middel van de omgevingsvergunning, nader bepalen hoe een melding bij de gemeente moet binnenkomen.

Gemeenten leggen de wijze van handhaving en toezicht houden vast in een verordening. Gemeenteraden stellen een verordening vast als zich tenminste één jeugdverblijf binnen de gemeentegrenzen bevindt.

De centrale overheid heeft in principe geen administratieve lasten met betrekking tot de jeugdverblijven. Bij nalatige gemeenten is de minister bevoegd om zijn besluit in de plaats te stellen van het besluit van het betreffende bestuursorgaan van de gemeente.

2.3 Doorlopen adviesprocedure

PM

3. Wetgevingsaspecten

3.1 Keuze voor regelgeving

Het door de rijksoverheid, de gemeenten en jeugdverblijven ingestelde vrijwillige kwaliteitskader ten aanzien van internaten met een religieuze grondslag of andere levensovertuiging is niet afdwingbaar. Voor toezicht op andere jeugdverblijven geldt hetzelfde. Om afdwingbaar toezicht op jeugdverblijven met een sanctie-instrumentarium mogelijk te maken is wettelijke verankering van toezicht de enige optie.

Koppeling aan een al bestaande regeling is niet opportuun gebleken. De gewenste toezichthoudersconstructie, de ingreep in de private sfeer, de doelgroep van de wet en de handhaving op specifieke eisen, zorgen voor een dermate afwijking van al bestaande regelingen, dat het noodzakelijk is gebleken om een nieuwe regeling in te stellen.

Gekozen is om zowel de handhaving als de eisen waarop toezicht moet worden gehouden in dit wetsvoorstel te verdisconteren. De eisen waarop toezicht wordt gehouden worden niet opgenomen in lagere wetgeving; de opname in het wetsvoorstel zorgt ervoor dat het zicht op de regelgeving – ook voor de jeugdverblijven – adequaat is. Wel kunnen nadere voorschriften worden gesteld bij ministeriële regeling aangaande de in de wet opgenomen eisen.

Het college is aangewezen als verantwoordelijke instantie. Dit sluit aan bij de gemaakte keuzes in het kader van het vrijwillig toezicht. Ook zijn de communicatielijnen tussen een gemeente en een daaronder vallende instelling in veel gevallen korter dan ten opzichte van de Rijksoverheid. De gemeente is daarnaast als decentrale overheid het best in staat om zowel politiek als bestuurlijk, de lokale situatie te doorgronden en eventueel in te grijpen. Gezien het beperkte aantal jeugdverblijven is het niet opportuun gebleken om een aparte instantie in het leven te roepen voor de toezichthoudende taak.

3.2 Verhouding tot andere wetgeving

Qua toezicht op jeugdverblijven kunnen gemeenten gebruik maken van reeds bestaande voorschriften waaronder bouw- en brandweervoorschriften, Leerplichtwet, Arbeidsomstandighedenwet, ruimtelijke ordening (bestemmingsplan), Huisvestingswet en fiscale regelgeving.

3.3 Zorgvuldigheid

Zoals aangegeven heeft dit wetsvoorstel tot doel om toezicht op de veiligheid en de ongestoorde ontwikkeling van de kinderen te introduceren, vanuit de gedachte dat mede daardoor de belangen van het kind zo veel mogelijk worden gewaarborgd. Lettend op de doelcriteria die artikel 8, tweede lid, van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens voorschrijft, is het waarborgen van de belangen van het kind legitiem. Gezien het feit dat het gaat om kinderen die gedurende langere tijd buiten de woning en het toezicht van hun ouders verblijven, is het wenselijk enig inzicht te hebben in de omstandigheden in de jeugdverblijven.

Het primaire uitgangspunt is niet om als overheid ernstig in te grijpen in de private sfeer van deze jeugdverblijven, maar wel om de veiligheid en de ongestoorde ontwikkeling van het kind zoveel mogelijk te waarborgen. Het heeft daarbij de voorkeur, dat de focus zoveel mogelijk ligt bij het creëren van transparantie en het onderhouden van contact door de gemeente met de jeugdverblijven, als meest nabije overheid.

In een democratische samenleving is van essentieel belang dat burgers zelf hun leven vorm kunnen geven zonder onnodige overheidsinmenging. Er is, met het oog op de proportionaliteit van het overheidsingrijpen, niet verder ingegrepen dan noodzakelijk voor het bereiken van het doel van dit wetsvoorstel. Er is voor gekozen om terughoudend om te gaan met de verplichtingen die de jeugdverblijven worden opgelegd.

De bevoegdheid om binnen te treden is noodzakelijk om effectief de toezichthoudende taak uit te oefenen.

Er is en wordt actief naar in Nederland gesitueerde jeugdverblijven gezocht. Aan alle gevonden jeugdverblijven is of wordt medegedeeld dat er wetgeving in voorbereiding is waardoor toezicht op jeugdverblijven in dit wetsvoorstel zal worden verankerd. Voor eventuele jeugdverblijven waarvan de houders redelijkerwijs niet op de hoogte konden zijn van de voorbereiding van dit wetsvoorstel is geen overgangsbepaling opgenomen; gemeenten worden aangespoord om in een dialoog met het in de gemeente aanwezige jeugdverblijf tot toezicht te komen.

3.4 Uitvoerings- en handavingsaspecten

De aan de jeugdverblijven opgelegde eisen zijn zowel financieel als qua inzet uitvoerbaar voor een jeugdverblijf. Het opstellen van beleid en protocollen behoeft weinig inspanning. Bovendien is het opstellen van het beleid en protocollen in beginsel vormvrij.

De kosten voor het aanvragen en in het bezit hebben van een recente VOG voor het bestuur, de medewerkers en de vrijwilligers die duurzaam met de kinderen in contact komen, bedragen circa €30,00 per verklaring.

Het vinden en inzetten van een onafhankelijke vertrouwenspersoon hoeft niet veel te kosten; het staat de jeugdverblijven vrij om de functie van de vertrouwenspersoon op eigen wijze in te vullen, met de randvoorwaarde dat de vertrouwenspersoon onafhankelijk moet zijn. Dit betekent dat de vertrouwenspersoon niet werkzaam is of als vrijwilliger actief is bij het jeugdverblijf.

Er is gekozen voor een meldplicht omdat dit werkbaar is voor zowel de gemeenten als jeugdverblijven. Er wordt geen vergunningplicht opgelegd omdat dit een te zware ingreep is; het doel van dit wetsvoorstel kan ook worden bereikt door middel van een eenvoudige meldplicht. De gemeenten zijn niet verplicht om een melding in een apart registratiesysteem vast te leggen. Aan de meldplicht aan het college is al voldaan als bij het indienen van de aanvraag voor een omgevingsvergunning vermeld is dat de houder van plan is om een jeugdverblijf te voeren. Voor reeds bestaande jeugdverblijven zal de houder een aparte melding moeten doen. Deze melding is vormvrij met inachtneming van afdeling 2.3 van de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb).

Dit wetsvoorstel stelt de gemeente in staat om toezicht te houden, en stelt daarvoor ook het instrumentarium van herstelsancties van de Awb beschikbaar. Tezamen met de bevoegdheid om binnen te treden –ook zonder voorafgaande toestemming van bewoner(s)- is de gemeente als uitvoerende instantie adequaat uitgerust.

Dit wetsvoorstel schrijft de wijze van toezicht houden niet voor, mits de toezichthouder minimaal eenmaal per kalenderjaar op bezoek komt. De gemeente heeft de ruimte om dit zelf in te vullen. Gekozen kan worden om risicogebaseerd toezicht te houden, dan wel periodiek, dan wel een combinatie hiervan.

Het college heeft de bevoegdheid om personen aan te wijzen om toezicht te houden op de naleving van dit wetsvoorstel. In het landelijke kwaliteitskader is opgenomen dat het

college de GGD Nederland zal opdragen om de feitelijke inspecties uit te voeren. Dit wetsvoorstel voorziet geen bezwaren tegen deze rolverdeling.

Elk jeugdverblijf dat voldoet aan de begripsbepaling is in beginsel aan toezicht onderworpen. De toezichthouder bepaalt of er voldaan wordt aan de begripsbepaling. Als dit het geval is dient een gemeente daadwerkelijk toezicht te houden.

De toezichthouder constateert naar eigen inzien of er adequaat is voldaan aan de gestelde eisen.

Het staat de gemeente vrij om, binnen de gestelde kaders van de Awb, de hun gegeven bevoegdheden tot bestuurlijk optreden, te gebruiken. De betrokken gemeenten hebben op deze wijze enige beleidsvrijheid in het gebruiken van hun bevoegdheden, maar zien zich beperkt door de beginselen van behoorlijk bestuur. Daarnaast zijn de jeugdverblijven altijd vrij om in bezwaar en beroep te gaan tegen de besluiten van het college.

3.5 Interbestuurlijk toezicht

De aard van de taak die aan gemeenten door middel van dit wetsvoorstel wordt opgelegd valt binnen een beleidsdomein waar de provincie geen taak, en daarmee geen expertise heeft. Om deze reden wordt, in uitzondering op het principe dat het interbestuurlijke toezicht dient te zijn belegd bij de naast hogere bestuurslaag, de rol van interbestuurlijke toezichthouder belegd bij de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid.

4. Artikelsgewijze toelichting

Artikel 3

Het belangrijkste doel van deze bepaling is het bevorderen van maatschappelijke transparantie en van dialoog met de toezichthouders en de betrokken gemeente. In het kader van het toezicht krijgen gemeenten de beschikking over het kwaliteitskader en kunnen zodoende hun verantwoordelijkheden waarmaken.

Artikel 5

Het is de bedoeling dat terughoudend wordt omgesprongen met de mogelijkheid om bij ministeriële regeling nadere voorschriften te geven omtrent de vereisten in artikel 3 en 4.

Artikel 6

De bepaling is ontleend aan artikel 4.1.6 van het wetsvoorstel Jeugdwet. Deze bepaling houdt in dat de houder van het jeugdverblijf moet kunnen aantonen dat alle bij het jeugdverblijf betrokkenen die met de jeugdigen in aanraking komen, inclusief zichzelf, over een VOG beschikken.

Artikel 7

Het eerste lid regelt dat het college van burgemeester en wethouders bepaalt welke personen met het toezicht zijn belast. Het tweede lid geeft de met toezicht belaste personen de bevoegdheid een woning binnen te treden zonder toestemming van de bewoner. Deze bepaling strekt ter uitvoering van - en moet gelezen worden in samenhang met - artikel 4 van de Algemene wet op het binnentreden. Deze wet bepaalt dat binnentreden zonder de toestemming van de bewoner slechts is toegestaan indien de wet daarvoor een grondslag biedt. Vervolgens regelt de Algemene wet op het binnentreden dat hiervoor een machtiging is vereist van de advocaat-generaal bij het ressortsparket of de (hulp)officier van justitie. Voor zover het binnentreden geschiedt voor een ander dan een strafvorderlijk doel, is ook de burgemeester van de gemeente waar de woning is gelegen bevoegd tot afgifte van een machtiging. Door het vereiste van een machtiging wordt geborgd dat niet op lichtvaardige gronden een woning wordt binnentreden.

Artikel 9

Dit artikel regelt dat het college de beschikking krijgt over een wettelijk handhavingsinstrumentarium, waardoor bij een gegrond vermoeden of gebleken overtreding of misdrijf kan worden opgetreden. Daarbij wordt uitgegaan van een systeem waarbij de handhavingsmiddelen in getrapte wijze intensiveren. Zo is het bijvoorbeeld mogelijk om een last onder dwangsom op te leggen of in het uiterste geval tot sluiting van het jeugdverblijf over te gaan, maar niet voordat het college door middel van een aanwijzing in overleg is gegaan met het betrokken jeugdverblijf. Een aanwijzing wordt niet eerder gegeven, dan nadat er gedegen onderzoek door de toezichthouder heeft plaatsgevonden, waarbij er ook sprake is van hoor en wederhoor. Daarnaast geeft de aanwijzing gemotiveerd aan waarom en op welke punten de houder van een jeugdverblijf in gebreke is. Uiteraard staan, naast de aanwijzing, ook andere meer informele middelen het college en de toezichthouders ter beschikking, zoals het voeren van een normoverdragend gesprek of het geven van een waarschuwing. De gronden voor het treffen van bestuurlijke sancties zijn in de eerste plaats ontleend aan het wetsvoorstel zelf. Als bijvoorbeeld door een jeugdverblijf geen compleet kwaliteitskader

is vastgesteld, of dat kader wordt niet nageleefd, kan het college op aangeven van de toezichthouder ingrijpen.

In de tweede plaats is meer algemeen bepaald dat ook schending van normen uit andere wetten, die strafrechtelijk worden gehandhaafd, een grond tot ingrijpen kunnen vormen. Deze normen zijn beperkt tot die welke de ongestoorde ontwikkeling of de veiligheid van de betrokken jeugdigen op het jeugdverblijf betreffen. Te denken is aan het verbod op mishandeling (artikel 300 Wetboek van Strafrecht) of verwaarlozing (artikel 255 Wetboek van Strafrecht). Op het moment dat dergelijke strafbare feiten de veiligheid en ongestoorde ontwikkeling van de jeugdigen op het jeugdverblijf raken is de burgemeester bevoegd, om als uiterste middel, het jeugdverblijf te sluiten. De algemene bevoegdheid tot sluiting, zoals verwoord in artikel 174a Gemeentewet, heeft een breder bereik dan in deze wet wordt beoogd. In die desbetreffende bepaling staat de bevoegdheid om panden te sluiten op het moment dat de openbare orde of veiligheid in het geding is. In onderhavige wet wordt de interne veiligheid van het jeugdverblijf gepoogd te beschermen, door bij ernstige strafbare gevallen - of bij het vermoeden daarvan - het hele jeugdverblijf te sluiten. Gelet op de aard van deze bevoegdheid wordt deze in aansluiting op de taakverdeling in de Gemeentewet bij de burgemeester neergelegd.

Artikel 10

Met dit artikel wordt de Wet op de jeugdverblijven op de bijlage bij artikel 124b van de Gemeentewet geplaatst. Uitgangspunt van het interbestuurlijk toezicht is dat dit wordt uitgeoefend door de naast hogere bestuurslaag en dat stapeling van het toezicht wordt vermeden. Van dit nabijheidsprincipe wordt alleen afgeweken als het beleidsterreinen betreft waar de provincies geen taak hebben, en dus ook geen inhoudelijke expertise. Dit artikel plaatst de Wet op de jeugdverblijven daartoe op de bijlage, bedoeld in artikel 124b, eerste lid, van de Gemeentewet. Daardoor wordt afgeweken van de artikelen 124, 124c, 124d en 124f van de Gemeentewet

De Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid,